

Zanimivi podatki o raz- merah v Veliki Rusiji.

Iz razgovora ruskega poslanika v Berlinu, Joffeja, z nekim nemškim poročevalcem o bodoči Rusiji, posnemamo naslednje zanimive perspektive, ki jih goji ruski državnik o prospektu in srečni bodočnosti svoje domovine:

Svest sem si, da je v Rusiji povrnitev k monarhiji nemogoča stvar. Za monarhijo v Rusiji ni več prostora. Da se povrnejo buržuazne razmere, da pridejo do vlade nesocialisti, se mi zdi ob gotovih umetnih pogojih sicer mogoče, da bi se pa povrnil carizem, se mi zdi nemogoče. Absolutno izključeno je, da bi se pogajale v kakršnemkoli oziru sedanja ruska vlada z meščanskimi strankami. Zakaj pogajanja bi pomenila anuliranje dosedanje vladne oblike. Prepričan sem tudi, da sedanje ruske vlade ne more vreči nobena notranja sila. Danes na Ruskem ni take sile, ki bi imela toliko moči, da bi nas vrgla. Za seboj imamo takorekoč ves narod, velike množice ruskih kmetov in delavcev, sploh vse ljudi, ki jih ni blagoslovil kapitalistični sistem s posestnimi privilegiji. Vsi so organizirani v sovjetih, in sedanja vlada je le vrh sijajne strukture, ki se razprostira na vso Rusijo in ki še vedno povečava svoje območje. Tudi malomeščanstvo je polagoma prišlo do prepričanja, da brez nas ne more živeti. Tudi prihajajo počasi v našo bližino. Trpežnost naših moči je razvidna iz naslednjega: Oblasti, ki so pred nami vladale v Rusiji, so diskreditirane. Carstvo je danes bolj kot kdaj prej nepopularno. Miljukov in njegovi pristaši so se izkazali kot nerabni in nesposobni. Menjševiki, socialni revolucionarji in Kerjenskij so izgubili pri narodu vse zaupanje. Končno ostane le še ena skupina, ki stoji levo od nas, to so anarhisti. Toda ti nimajo nobene politične odpornosti. Carizem in meščanske, kakor tudi zmernne socialistične stranke so se deloma v vojni, deloma za časa revolucije hudo kompromitirale.

Gotovo, tudi nas kritizirajo v Rusiji, in nas psujejo, posebno, kadar se nam godi slabo; toda vsak pa izprevidi, da končno za posledice vojne nismo odgovorni, in izkušnja je izučila, da se naše odločno socialistično delovanje bolj prilaga ruskim razmeram, kakor pa obotavljajoča politika napol socialističnih strank ali caristična knuta in njegovo korupcijsko uradništvo, ki je bilo s carizmom organsko spojeno.

Trockij in Ljennin nista bila nikdar resno sprta. Trockij že dolgo ne uraduje več v Petrogradu, temveč v Moskvi. Bil je že tam, ko sem potoval sem v Berlin. V naši stranki je obstojala manjšina, ki se je zavzemala za nadaljevanje vojne z Nemčijo — ne za nadaljevanje vojaških operacij, pa tudi ne za podpis mirovne pogodbe. Večina je bila za to, da se sprejme nemški ultimatum. Ljennin je vodil večino, Trockij manjšino; toda manjšina se je vidala večini, kar odgovarja strankini morali, in med Trockijem ter Ljenninom obstoja danes osebno izvrstno soglasje. Tudi vesti o težki Ljenninovi bolezni so izmišljene. Le kratek čas je imel influenco, pa je zdaj že popolnoma zdrav. Ljennin je močan, zdrav, silno energičen mož in ne misli na smrt. Z ozirom na razmerje Velike Rusije do Ukrajine moram reči, da Velika Rusija nikakor ni navezana na žitne zaloge Ukrajine. Za svojo normalno potrebo pridela Rusija dovolj žita. Le toliko ne pridelamo, da bi mogli tudi izvažati. Pač pa moremo izvažati sibirsko žito. Če bi bili v dobrem, urejenem razmerju z osrednjimi silami, bi bili pač lahko v stani, sem pošiljati žito. Tudi kovine bi lahko dali na razpolago nemškemu in avstroogorskemu gospodarstvu. In sicer smo s surovinami dobro preskrbljeni. Od Nemčije pa bi najnuj potrebovali barvnih sredstev, zdravil in poljedelskih strojev. Sicer izdelamo sedaj sami v resnici več strojev, kot smo jih v mirnem času — Rusija

se je v vojni jako opomogla v industriji — toda zadosti strojev ob današnjih razmerah ne moremo izdelati. Mnogo pa nam je do tega, da bi svoja polja intenzivneje obdelali. Naši gospodarski cilji nas silijo, da pomnožimo posestva, ki jih potrebuje človek za življenje in uživanje. Nikakor nismo asketi in absolutno ne želimo vrniti se k primitivnim razmeram. Nasprotno, želimo, da postanejo ljudje bogatejši in srečnejši. Nič nimamo proti temu, da bi bili vsi ljudje bogati, toda proti kapitalističnemu sistemu, ob katerem so milijoni ljudi prisiljeni stradati in uživajo le nekateri, proti takemu sistemu se bomo vedno bojevali. Ustanovili smo — samoočisti razumljivo — državni monopol za vnanjo trgovino. Vidite tedaj, da resno mislimo trgovati z narodi Nemčije in Avstroogrske. Da so dosegli Amerikanci med vojno ali med revolucijo kakršnekoli koncesije, je izmišljeno. Naša vlada ne bo dajala niti domačinom, niti inozemcem koncesij za gospodarsko izkoriščanje rudokopov, železnic ali podobnih podjetij. Nasprotno pa ne bomo ovirali priseljevanje inozemcev v Rusijo. Nobenega Rusa ne bomo silili, da se vrne nazaj v Rusijo, in ne bomo delali nobenemu tujemu državljanu težko in nepriliko, kadar bo prestopil rusko mejo. Tuzemci in inozemci bodo v Rusiji popolnoma enakopravni. Pripravljeni smo celo dati inozemcem volilno pravico.

Balfour o cesarjevem pismu.

V angleški poslaniški zbornici je vprašal poslanec Ruciman državnega tajnika zunanje urada lorda Balfourja o znanem pismu cesarja Karla. Vedeti je hotel, če je obvestila francoska vlada druge zaveznike o pismu, posebno Zedinjene države; če je naznanil besedilo zunanjemu uradu, zakaj so prekinili pogajanja, ali le iz teritorialnih razlogov, ker ni zahtevala Francija le meje iz leta 1870., marveč iz leta 1790.?

Državni tajnik zunanjih reči lord Balfour je izjavil, da namerava odgovorjati po vrsti. Zadeva ni povzročila le v Angliji, marveč povsod veliko pozornost. Nikdar nismo pričeli mirovnih pogajanj, a odklanjali nismo pogajanj z nasprotnimi stranki. Če predlaga zastopnik katere vojskujoče dežele resne predloge, smo vedno pripravljeni jih poslušati. V nobenih okoliščinah ne pričnemo pogajanj, da ne obvestimo svojih zaveznikov. Pismo, ki je povzročilo prerekanje, je bilo le zasebno pismo cesarja Karla nekemu članu rodbine, ki ga je dal predsedniku francoske republike in francoskemu ministrskemu predsedniku pod pečatom najstrožje molčečnosti pod pogojem, da se ne sme vsebina naznaniti brez dovoljenja nikomur drugemu, kakor ministrskemu predsedniku in vladarju naše dežele in da se ne sme brez dovoljenja predložiti kabinetu ministrskega predsednika. Predsednik francoske republike je poslal pismo angleškemu ministrskemu predsedniku, ki mi smel drugega storiti, kakor predložiti ga kralju Juriju. Takrat sem bil v Ameriki; ko sem se vrnil, se nisem pečal z zadevo tako natančno, kakor bi bil to lahko storil. Ameriška vlada takrat o tem vprašanju ni bila bolj poučena, kakor jaz. Močno se pa moti, kdor misli, da nismo zaupali vladi in predsedniku Združenih držav. Nasprotno Wilsonu nimam nobenih skrivnosti. Vsaka misel, ki sem jo imel o vojski in o diplomaciji, ki je v zvezi z vojsko, je znana Wilsonu tako, kakor vsakemu drugemu človeku. Zdi se mi nemogoče, da bi izvedle Anglija in Združene države veliko delo, za katero so se obvezale, ali le del vprašanj, ki se vsak dan bolj zapletajo, brez popolnega zaupanja. Kar tiče mene, ostanem v popolnem zaupanju.

Kar tiče stockholmskega posveta, še vedno ne verjamem, da bi mogel privedi k koncu

voje. Stališče, ki ga je zavzela angleška vlada z ozirom na posvet, ni v nikaki bodisi daljni ali bližnji zvezi s pismom cesarja Karla princu Sikstu ali s tozadevnimi pogajanjmi. Pogajanj niso prekinile zahteve Francije po večji Alzaciji-Loreni kot vojnem smotru sporazuma. Morebiti nikdar ne izvemo nagibov, ki so vodili grofa Czernina, cesarja Karla in nemškega cesarja. Sodi, da je šlo za del mirovne ofenzive, s katerim ena stranka ne namerava predlagati mirovnih pogojev, marveč želi ločiti svoje sovražnike. Šlo je, kakor je povedal Clemenceau, za to, da dobi Francija Alzacijo-Loreno, Italija pa ničesar. Ker smo imeli opraviti z narodom tako cinični metod, kakršne so centralne velesile, je bil potreben nekak protinapad, in kakor se zdi, je učinkoval skozi in skozi Clemenceaujev protinapad v taki smeri, da je pojasnil najjasnejše nagibe, ki so vodili diplomacijo osrednje Evrope. Sodi, osrednje velesile niso nastopale v korist miru, marveč da razcepijo zaveznike. Ne zdaj in ne prej kaže kaj na to, da mislijo nemški vladni krogi na tak mir, ki se zdi nam pravičen, na mir, ki bi zagotovil svobodo svetu in tistim, ki so izpostavljeni nevarnosti nemškega gospodstva.

Komisija francoske zbornice je preiskovala vprašanje brez dvoma z natančnejšim znanjem dejstev, s kakršnimi mora postreči zbornici. Velika Britanija ne razpolaga z naravno tako preiskavo, kakršno je izvedla francoska zbornica. Francozi jo imajo in so se je poslužili. Na koncu koncev so se prepričali, da ni nudilo pismo cesarja Karla pravičnega in zadovoljivega temelja častnemu miru. Mogoče je, da so vplivali na razsodbo bolj drugi nagibi, kakor sodni vidiki in zgodovinska dejstva. A če so vplivali na Francoze predsodki, bi bili gotovo za mir, ki jim prinese Alzacijo-Loreno. Nam ne more očitati v tej zadevi nihče sebičnosti.

Nihče ne želi tako močno častnega konca sedanje vojske, kakor angleška vlada, ki gotovo sprejme metodo, kako naj se to zgodi, če jo kdo pokaže. Vojskujemo se pa le kot en narod zveznih narodov proti osrednjim velesilam, ki se niso ob nobeni priliki hotele približati našim upravičenim željam, a velike naše cilje dosežemo le z absolutno medsebojno lojalnostjo zaveznikov.

Asquith je izjavil, da ni le zbornica zadovoljna, marveč cel svet, ker je izvedel, da angleška vlada ni zaprla nobenih vrat zbližanju in uvajanju pogajanj v doseg častnemu miru. Ne govorilo bi se gluhim ušesom, če bi se bil utemeljil poziv konkretniješe.

Politični pregled.

— Cesar in cesarica v Carigradu. V nedeljo popoldne je iz Zofije prispela cesarska dvojica v Carigrad. Pozdrav obeh monarhov je bil zelo prisrčen.

— Strah pred odpadom nemških poslancev od vlade. Graška »Tagespost« objavila članek, v katerem roti nemške poslance, naj ostanejo pametni, naj ne odnehajo nasproti radikalcem, ker če store to, bo vlada padla in Nemci so zamudili veliki trenutek.

— Seidler išče večino v parlamentu. Ministrski predsednik vitez Seidler bo baje nadaljeval svoja prizadevanja za sestavo nove delovne večine v poslanski zbornici. V tej večini naj bi bile v prvi vrsti zastopane nemške meščanske stranke in Poljaki. Poljaki so od nemško-nacionalnih strank zahtevali jamstev za izpolnitev svojih zahtev. Ta jamstva pa segajo tudi v področje vnanje politike. V prvih pogovori junija bo grof Burian poljskemu klubu razodel svoja razmotrivanja, nakar bo bo klub definitivno določil svoje stališče napram parlamentu. Ako pojasnila grofa Buriana in Seidlerjevi dogovori zadovolje poljski klub, morejo Nemci in Poljaki računati na skupino približno 220 glasov. To pa seveda še ni večina in Seidlerjev položaj ostane še nadalje veljnost.

= **Odmevi sklepov v nemškem glavnem stanu.** Berlinski »Vorwärts« piše, da ima že ime »orožna zveza« nekaj izzivajočega proti vsemu, kar naj bi zagotovilo trajen svetovni mir. Sovražno inozemstvo mora sklepati, da gre za hegemonijo Nemčije v Evropi, ki naj se vzdrži z orožjem. Vprašanje je le, kako naj se ta zveza v Avstro-Ogrski uveljavlja drugače nego kot čin absolutizma. Zveza, ki sloni zgolj na skupni volji vladarjev, je kakor hiša iz kart. — »Prager Tagblatt« pravi, da bi moralo spričo takih dalekosežnih sklepov, ki čajo vse narode v monarhiji, priti do besede ljudsko zastopstvo. Poslanska zbornica bi se morala nemudoma sklicati in to vključ nevarnosti, da se slovenske stranke izrečejo nasproti orožni in gospodarski zvezi na način, ki vladi in Nemcem ne bi bil ljub. Naj nihče ne bo tako otročji, da bi mislil, da izve entente za mišljenje avstrijskih Slovanov šele iz parlamentarnih poročil. — »Westminster Gazette« piše, da se bo morala spričo naklepov, ki so se sklenili v nemškem glavnem stanu, uveljaviti pariška resolucija, in sicer kot napadalno orožje. Dogovori v nemškem glavnem stanu so podali jasnost glede mirovne želje cesarja Karla in njegovega zunanjega ministra.

= **Nemškutarski župani pri cesarju.** Nemškutarski spodnještajerski župani pod vodstvom ptujskega župana Orniga so zaprosili za avdijenco pri cesarju, kjer hočejo baje manifestirati proti jugoslovanskemu gibanju. »Tagespost« poroča, da se vrši avdijenca prihodnjo soboto. Deputaciji se pridružijo tudi ljubljanski Nemci in kočevski župani.

= **Dimović na Hrvaškem.** Graškim listom se poroča iz Zagreba, da namerava znani bosenski politik Danilo Dimović zapustiti Bosno ter se preseliti na Hrvaško, kjer baje hrvaško-srbska koalicija izvoli za saborskega poslanca ter odpošlje kot delegata tudi v ogrski državni zbor.

= **Nemčija ne odstopi niti pedi lorenske zemlje.** Glasilo vnanjega urada »Norddeutsche allgemeine Zeitung« piše: V nekaterih nemških listih se je zadnje dni objavila brzojavka lista »Az Est«, ki trdi, da je v dobi, ko je bil Bethmann-Holweg državni kancler, nemška vlada bila pripravljena odstopiti Franciji »majhen del Lorene«. Imenovani list je v zmoti. Nemčija ni bila nikdar pripravljena odstopiti niti pedi lorenske zemlje.

= **O položaju v Rusiji** pišejo listu »Times« iz Kristijanije: Položaj v Rusiji kakor ga opisujejo norveški listi po informacijah, dobljenih iz Rusije, se more reasumirati takole: Brez podlage so govorice o nemirih in izpremembi boljševiške vlade. Gotovo se izvaja to iz tega, da vlada sovjetov nameruje postati umerjena. Trockij je postal pristaš splošne vojne dolžnosti za kmete in delavce. Komite moskovskega kongresa vsesrskih sovjetov je sprejel gornje predloge, proti katerim se bori proletarijat v obče. Trockega obtožujejo tistega izdajstva, katerega so obtoževali tudi Kerjenskoga. Ljudski komisariji so sedaj prisiljeni, da po ulicah odbijajo anarhiste, kakor je morala vlada Kerjenskoga pobijati maksimaliste v času juljske revolucije minulega leta. Karakteristično je dejstvo po sestavljenju nove vojske, da so funkcionarji vlade Kerjenskoga, ki niso hoteli služiti pod novo vlado, sedaj zopet sprejeli svoje funkcije, kar je znatno povzdignilo red, kar se posebno kaže pri podeljevanju živežnih nakaznic. Občutek, ki vlada pri delu za obnovo Rusije, je — kakor se zdi — vedno naraščajoča antipatija proti Nemčiji. Marsikaj, česar niso mogla doseči preganjanja, je doseženo sedaj pod vplivom vedno večje mrznje ruskega naroda proti nemštvu. — Tu treba konstatirati, da je drnajska »Arbeiter-Zeitung« — ne da bi se bila cenzura izpodtikala na tem — opetovano grajala postopanje Nemčije na ruskem Poljskem, Finskem, Livlandiji, Ukrajini, naglasujoč, da taklo postopanje mora ostaviti v narodu neugodno razpoloženje proti Nemčiji, kar bi moglo biti kal — novi vojni, četudi v oddaljenejši bodočnosti. List je izražal bojazn, da bo moral nemški narod kedaj s krvjo plačevati sedanjo politiko svojih diplomatov in državnikov. Posebno glede Ukrajine je naglašala »Arbeiter-Zeitung« opetovano, da bi se bilo glede nabavljanja živil veliko več doseglo, če ne bi bila nemška vojska zasedla dežele in bi se bilo dobivanje živil vršilo potom kupčije. Rekvizicije so vedno odlozorne in vzbujajo sume in nezaupanja, iz katerih se porajajo druga neljuba razpoloženja.

= **Besarabsko vprašanje.** Ukrajinska vlada je prejela noto rumunskega vnanjega

ministrstva, ki odločno odklanja protest ukrajinske srednje rade z dne 13. aprila proti rumunski aneksiji Besarabije.

= **Francoski socialni demokrati.** Glasilo poročil švicarskih listov je sklenila frakcija socialističnih demokratov francoske poslanske zbornice, predložiti v parlamentu interpelacijo o vnanji politiki entente.

= **Nova dvoezveza.** »Neue Zürcher Zeitung« poroča o pogodbi, sklenjeni v nemškem glavnem stanu: »Dvoezvezo so podaljšali do leta 1943. in sklenili tesno vojaško konvencijo in obvezne dogovore gospodarskega in notranjega političnega značaja.«

= **Položaj na Irskem.** Iz Londona se poroča: Odredbe, katere je ukrenila irska vlada, posebno nagla aretacija oseb ki so osumljene udeležbe pri zaroti na korist Nemčije, so silno razburile stranko Sinnfeinerjev. Kakor se sliši, imajo oblasti v rokah obsežen material o načrtu, da bi se razširilo irsko gibanje na korist Nemčije. Pričakovati je nadaljnjih razkritij. Splošno prevladuje mnenje, da je število Nemcev, ki so se udeležili gibanja, majhno. Aretacije so bile izvršene v zgodnjih jutranjih urah, ko je bilo mesto še mirno, tako da so v Dublino bili izključeni nemiri.

= **Novo mirovno posvetovanje svete stolice.** Iz Genja poročajo: Kardinal von Roseum bo prepotoval evropske dežele in poizkušal pregovoriti vojskujoče se vlade, naj se prično pogajati o miru.

= **Tragične izgube pri zračnem napadu.** V nedeljo je napadla nemška zračna flotila mesto London. Uradno poročilo navaja naslednje žrtve tega napada: Mrtvih je bilo 17 mož, 14 žen in 6 otrok; ranjenih 83 mož, 48 žen in 23 otrok. V okolici je bilo ranjenih 6 oseb. Znatno škodo so zadobila tudi različna poslopja in druge lastnine.

Dnevne beležke.

= **Člani in članice društva »Svoboda«** napravijo v nedeljo 26. t. m. skupen izlet na Vič. Zbirališče ob 3. popoldne v društvenih prostorih, Šelenburgova ulica 6.

= **Za zgled.** Sodružica Jospina Trojer na Savi je pridobila v tem mesecu 74 novih naročnikov za »Naprjo«. Sodr. Cvelbar, železničar v Ljubljani, je pridobil v par dneh 18 novih naročnikov. To naj si vzamejo v zgled vsi tisti, ki želijo imeti močno svoje strankino glasilo in stranko samo. Ako bi vsak izmed zavednih sodrugov napravil vsaj približno to, kar sta napravila za list omenjena dva, bi naš list imel še enkrat toliko odjemalcev. Omenjenima pa izrekamo našo srčno zahvalo za njiju trud v prosep našega lista in prav posebno pa še v prosep delavske zavesti in s tem stranke.

= **Dr. Anton Bonaventura dvajset let ljubljanski knezoškof.** Dne 22. maja 1898. je prišel iz Bosne v Ljubljano sedanji knezoškof dr. Jeglič. Tedaj ga je meščanstvo ljubljansko slavnostno sprejelo. Pozneje so se razvili politični boji, ki niso bili najdostojnejši in prav mnogo teh bojev so pripisovali na rovaš ljubljanskemu škofu, češ, da je ultramontan. Politični boji so trajali do pričetka vojne. Med vojno je nastal v klerikalni Slovenski ljudski stranki razkol, ki mu je bila vsaj direktni povod deklaracijska politika. Dne 30. maja 1917. so podpisale slovenske meščanske stranke deklaracijo, v državnozbornem klubu je postal načelnik dr. Korošec, dr. Krek je nenadoma umrl; nato je bil dr. Korošec izvoljen še v delegacije, kjer je prej sedel dr. Šusteršič. Takoj po tem dogodku je ustanovil dr. Šusteršič svojo Slovensko kmetiško stranko, ki hodi popolnoma svoja pota, dočim sta se Narodna napredna oziroma Slovenska demokratska stranka in Slovenska ljudska stranka združili v deklaracijski politiki. Ljubljanski škof je podpisal majniško deklaracijo in glede na omenjeno politiko poveljujejo danes ob dvajsetletnici škofa Jegliča.

= **Porotno sodišče v Ljubljani.** Na zatožni klopi sedita kot prva delavec Viktor Majdič, 18 let star, in posestnikov sin Ivan Zavbi, 16 let star, oba doma iz Brezij. Okrog Litije sta izvršila mnogo tatvin na prav drzen način. Kradla sta žito, moko, pšeno in tudi druge reči, ki so jima prišle pod roko. Največja tatvina je bila v kolodvorskem skladišču v Domžalah, kjer je izginila velika množina raznih čevljev v vrednosti 1358 K. Po- brala sta pa tudi 72 parov nogavic, več predpasnikov, naramnice, otroške obleke in drugo, kar se ceni na 732 K. Majdič je, kakor se je dognalo, izvršil 11 tatvin in napravil 2589 K 22 vin, škode, Zavbi pa devet tatvin, pri katerih znaša vrednost ukradenega blaga 217 K 22 vi. Obdolženca ne tajita dejanj, katere sta vršila toliko časa v družbi še dveh tovarišev, od katerih je eden umrl kot vojak, drugi pa se bo moral kot vojak zagovarjati pred vojaškim sodiščem. Obsojena sta bila

vsak na poldrugo leto težke ječe, poostrene z enimi postom mesečno.

= **»Slovenska Katoliška Zveza«.** Deželno predsedstvo je odobrilo utamovitev društva »Slovenska Katoliška Zveza« s sedežem v Ljubljani.

= **Z Gorenjskega** nam piše sodrug A. Z. o tržaškem predavanju Ivana Canikarja, ki si je izbral temo »o pomlajenju in prerobenju«. Dopisnik je že dalje časa v delavskem gibanju, toda o tem pa ničesar ne ve, da je delavstvo gledalo inteligente nezaupno. Res je pač nasprotno. Delavstvo je sprejemalo z veseljem vsakega inteligenta od prvega početka, če je le delal za okrepitev organizacij in za probujanje nazredne zavednosti ter za kulturno povzdigo slovenskega ljudstva. Kdor trdi drugače ne pozna razmer ali pa sploh ni v delavskem gibanju. Vsi se še prav dobro spominjamo, kako smo z veseljem poslušali že v letih 1896. in 1897. sodruga Etbina Kristana, kako z navdušenjem smo sprejeli pozneje kandidaturu pokojnega sodruga Antona Dermote in delali z njim enih mislij, enih načel. Imamo pa še več sodrugov inteligentov, med njimi je sodrug dr. Tuma in vsi drugi agitatorji in predavatelji, ki so prihajali in še prihajajo k nam, so našli v nas hvaležne poslušalce in učence. Toda vsi ti so organizatorji, njim so na srcu krepke, samostojne organizacije in načela stranke. Vsi ti hočejo samostojnost brezpravnih slojev, hočejo, da dobi stranka slovenskega proletariata odločevalen vpliv. Zaupanje more imeti delavstvo le do sodelujočih inteligentov, ki streme za istimi cilji kakor zavedno delavstvo. Mezdno suženjstvo je zlo, to morajo priznati tudi inteligenti; dokler tega ne priznavajo, niso razredno zavedni.

= **Z Jesenic-Save** nam pišejo z dne 20. t. m.: Dne 19. maja je umrl na Savi po kratki mučni bolezni sodrug Fran Cink, v starosti 35 let. Pokojnik zapušča ženo in tri male nepreskrbljene otročice. Cink je bil večletni zvesti član strokovne kovinarske organizacije na Jesenicah. Bil je tudi član občinskega odbora na Koroški Beli, sicer pa marljiv sodrug in izvrsten agitator v naših vrstah. Pogreb se je vršil dne 20. maja ob 4. popoldne na Koroško Belo. Pogreba so se udeležili njegovi sodelavci iz livarne z vencem, društvo zveze kovinarjev z društvenim vencem, nadalje skupina železničarjev Jesenice s svojim krasnim vencem, ter odborniki in župan iz Koroške Bele. Delavstvo mu je prineslo lep pogreb, ter se ga udeležilo v obilnem številu. Njegovi družini naše sožalje, njemu pa bodi zemljica lahka! — Iz druge strani pišejo: Sodrug Cink je bil v vsakem oziru sodrug v pravem pomenu besede. Rodom Čeh se je kmalu priučil slovenščini tako, da je lahko brez težav občeval s slovenskimi sodrugi. Bil je prepričan socialistično znanje v to, da je zbujal tovariše za socialno demokracijo. Bil je neumorno delaven, pa naj bo kjerkoli: za konzumno organizacijo, za politično delo, za razširjanje našega delavskega časopisja, za aprovizacijo. Zlasti za aprovizacijo občine Koroške Bele je prav veliko storil. Nikdar ni manjkal, kadar je bilo treba pridnega človeka. Sidel pa se ni v ospredje nikdar — zadovoljen je bil, če je delo rodilo uspehe. Bodi mu časten spomin v naših vrstah!

= **Vsi člani in delavci v Hrastniku.** ki bi radi dobivali tobak v naši trafikii v Delavskem domu, naj se takoj javijo v naši prodajalni. — K. Malovrh.

= **O Widmajerjevi tobakarni** smo še prejeli drugi dopis iz Trbovelj. Enako se dopisnik pritožuje kakor oni zadnjič. Hotel je imeti tobaka, a gospa je rekla, da oa ima, pa ga ne da. Nekoč se je tudi zjezila na soproga, češ da treba delati »kšeft« s tobakom.

= **Smrt zaljubljenega para.** V torek so našli na tržaškem pokopališču mladeniča S. Tuta in mladenko Cavalar, ki sta bila trup in sta po kratkih mukah oba umrla. Vzrok smrti je nibrže to, ker je bil Tuta vojni invalid in je bil nezmožen, da bi se samostojno preživel, zaraditega sta oba sklenila, da umreta skupaj.

= **Vso aprovizacijsko akcijo** je deželna vlada odkljzela županu Mikitschu v občini Želje pri Kočevju, ki je bil prava šiba za revnejše občane, kmet in absolutist nad mero, ki mu jo daje županska oblast.

= **Karte za niti.** V najbližji dobi izda vlada naredbo, s katero bodo uredili trgovino z nitmi. Izda posebne izkaznice za niti. Koliko vrst izkaznic bomo pa še dobili?

= **Znamenje časa!** Dandanes v hrani nismo kar nič izbirični. Ako ni pristne hrane, se rabijo razna nadomestila, ki jih občinstvo vživa in navadno molči. Ali več-

krat se rabijo pa že take snovi za vojna žvila, da morajo z njimi zbuditi naše občno ogorčenje. Tako so na temelju pritožb nekaterih konsumentov kemično preiskali aprovizacijski kruh na Dunaju in našli, da sestoji iz tehle snovi: zaduhla moka, gnij zmrzel krompir, repa, les, kreda in papirnata kaša. Časniškega papirja jako primanjkuje, da je večina časnikov primorana izhajati v mnogo večkrat desetkrat manjšem obsegu, kakor pred vojno, toda za kruh je papirnate kaše še zmiraj več kot preveč.

— **Umri je v Zagrebu** hrvatski glasbenik Vilko Novak, star 54 let.

— **Vojaske dopusti in zagotovitev žetve.** Da bodo dobili kmetje in posestniki v kar največjem številu dopuste za pospravo žetve, ne da bi pri tem trpela vojaška služba, je vojno ministrstvo odredilo, da se odpošlje v času od 15. maja do 15. julija, torej v dobi po končanem pomladanskem poljskem delu in pred začetkom pospravljanja žetve, na dopust tisto moštvo, ki ne pripada nobenemu poljedelskemu poklicu. Poljedelci pa bodo dobivali dopust od 15. julija dalje.

— **Odpustitev dveh najstarejših črnovojniških letnikov.** Kakor se poroča z Dunaja, izide te dni tudi v Avstriji odlok za odpustitev obeh najstarejših črnovojniških letnikov in stopi takoj v veljavo.

— **Štetje vojnih vdov in sirot.** Meseca junija t. l. se vrši štetje vdov in sirot in zakonskih ter nezakonskih sirot vseh tistih, ki so padli v vojni ali pa so pomrli vsled ran in bolezni, ki so jih dobili na bojišču. Štetje bo obsegalo tudi one žene in zakonske ter nezakonske otroke, katerih možje oziroma očete se uradno pogrešajo. Namen štetja je, da se ustvari podlaga za sistematično oskrbovanje zaostalih. Vsi zaostali in njih postavljeni zastopniki se opozarjajo, da se zaostali v svojem lastnem interesu podvirajo štetju in da se prilase s potrebnimi listinami (dokaz o smrti očeta ali moža, obvestitev pristojne politične oblasti, da se mož oziroma oče resnično pogreša, poročni list, rojstni list, domovinski list, greša očetovstva) pri občinskem predstojniku. Bliznje določbe glede dneva in kraja priklasitve vsebujejo tozadevni oblastveni razglasi.

— **Četr milijona mark globe.** Iz Augsburga poročajo, da je bil obsojen pivovarnar Schlechter iz Lindave na mesec ječe in na 252.783 marke denarne globe, ker je prodajal pod roko slad v veletrgovini. Na Nemškem pa znajo!

— **Prepoved časopisov v Nemčiji.** »Volksstimme« iz Chemnitza je za sedaj za tri dni od 15. t. m. prepovedan. Prepoved bo pa še vedno veljala, če ne bodo dali redakcija in založba pomirljivih izjav. Vzrok prepovedi je 24. aprila objavljen članek: »Doli z militarizmom«. Tudi neodvisni »Volksblatt« v Halle-ju je prepovedan za čas od 13. do 17. t. m.

— **Na Ruskem je dedno pravo odstranjeno!** Rada ljudskih komisarjev je sklenila odpraviti dedno pravo. Po smrti lastnika pripade vse njegovo premakljivo in nepremakljivo imetje ruski republiki. Prav tako!

— **Tudi belgijska sodišča stavkajo!** Kakor poročajo iz Bruslja, so napravili v Belgiji mesto sodišč, z belgijskim uradnim jezikom, ki stavkajo, devet nemških sodišč.

— **Amnestirani socialistični senator.** Na smrt obsojeni belgijski senator Colliaux je bil, kakor poročajo Stanningu, amnestiran. Socialno - demokratični stranki Švedske in Danske so prosile s pomočjo Stanninga predsedstvo nemške socialne demokracije, da naj vloži prošnjo za amnestiranje socialističnega senatorja mesta Lüthich. Prošnji so sedaj ugodili.

Shodi.

Z Jesenle so kovinarji vabljeni na društven shod, ki se bo vršil v nedeljo ob 10. dopoldne pri »Jelenu« na Savi. Na shodu poroča sodr. Petejan iz Ljubljane.

Boh. Bistrica. Vsi sodrugi, ki so prijavili svoj pristop v politično organizacijo, kakor tudi vsi tisti, ki žele še pristopiti, so vabljeni, na zaupni shod, ki se bo vršil v soboto, dne 25. maja ob pol 7. zvečer v gostilni »Krobatek«. Na shodu poroča sodr. Petejan.

Dne 26. t. m. ob 1. uri pop. se vrši v gostilni pri Gregorčevu v Zagorju, društven shod, za prožne delavce okrajev Hrastnik, Trbovlje, Zagorje in Litija.

Isti dan se vrši ob 6. uri zvečer v gostilni Burja v Rimskih Toplicah shod prožnih delavcev iz Celja, Laškega in Rimskih Toplic. Poročevalec na obeh shodih je sodrug Kopač iz Ljubljane.

Pridite vsi na shode, da se pogovorimo o tužnem položaju tega delavstva.

Vojna.

Dunaj, 22. maja. Uradno se razglasi: Na italijanski gorski fronti traja intenzivno izvidno bojno delovanje dalje. V noči na 21. maj sta

vdrla dve sovražni kompaniji v naše pozicije severozapadno Col del rosso. S protinapadom smo jih z velikimi izgubami vrgli zopet ven. — Šef generalnega štaba.

Berlin, 22. maja. Iz glavnega stana se poroča: V ozemlju Kemmela traja živahen topovski ogenj dalje. Severno vasi Kemmel in južno Locre so se izjalovili sovražni delni napadi. Na obeh straneh Lyse in ob kanalu La Bassée so bile naše pozicije pod težkim artiljerijskim ognjem. Tudi med Anrasom in Albertom proti večeru topniški boji. Med Scimmio in Oiso le manjši spopadi. Z ostalih front nič posebnega.

Ena naših letalskih flotil je v noči od 20. do 21. maja z bombami uničila francosko muničjsko skladišče pri Blargiesu. — Ludendorff.

Letalski napadi na Kotor, Drač in Lagosto.

Dunaj, 22. maja. Sovražni letalski napadi, izvršeni dne 20. maja na kotorsko pristanišče, Drač in otok Lagosta niso povzročili stvarne škode. V vojnem pristanišču kotorskem so bile 4 osebe ubite, 9 pa ranjenih.

Velik nemški napad na London.

Berlin, 22. maja. Močna nemška zračna flotila je v noči od 19. do 20. maja napadla London. Podjetje se sme z ozirom na veliko število letal in na izredno množino bomb, ki so bile vržene na sredino mesta, označiti kot doslej največji zračni napad na London. Določeno se je spoznala velika učinkovitost naših bomb v City med admiraliteto in West Indian Docks. V sredini mesta so izbruhnili štiri veliki požari. Drugi letalski oddelki so z uspehom napadli Dover, Chelmsfort, Chatam in Southend.

Bern, 22. maja. Pariški listi javljajo, da je neposredno pričakovati začetek velike nemške ofenzive. Splošno se sodi, da se ofenziva prične v najkrajšem času, morebiti že tekom današnjega dneva.

Zadnje vesti.

Pražki dogodki.

Dunaj, 22. maja. V razgovoru s poslancema Stannikom in Tomaškom je ministrski predsednik izjavil, da je preklic praških odredb izključen. Glede aprovizacije Prage je vitez Seidler naznanil, da se je v tem oziru ukrenilo vse, kar je mogoče.

Praga, 22. maja. Policijsko ravnanje je odredilo, da morajo biti lišna vrata ob osmih zvečer, vse gostilne in kavarne ob devetih zvečer zaprte. Mladostne osebe po deveti uri brez nujnega vzroka ne smejo biti na cesti.

Enotna fronta.

Praga, 22. maja. Načelnik Češkega Sveza, Stannik, je izjavil, da je upeh praških posvetovanj enotna fronta vseh slovanskih strank in Italijanov.

Mir med Rusijo in Ukrajino.

Stockholm, 22. maja. Iz Petrograda se poroča: Glasilo sovjeta objavlja v posebnem izdanju naslednjo izjavo ruskega generalisima: Izjavljam, da so vojne operacije končane in da odložim svoje mesto kot generalisima čet južnih republik. Tej izjavi pridodajata Ljennin in Trockij naslednje navodilo obmejnimi oblastim: Še nerazoroženi oddelki razpuščene armade južnih republik naj se razpuste, čim prestopijo v ozemlje ruskega sovjeta, Nemški in ukrajinski oddelki naj se o razpustu obveste po parlamentarnih. Predložiti jim je nasvet, naj se vojne operacije ustavijo in določi demarkacijska črta.

Pogajanja med Švico, Francijo in Nemčijo.

Bern, 22. maja. Zvezni svet priobča uradno sporočilo, ki pravi, da je imel švicarski poslanik v Parizu v zadevi dobave premoga razgovor s francoskim zunanjim ministrom Pichonom in ministrskim predsednikom Clemenceaujem, ki sta izjavila, da je vsak vzrok za kako nesporazumljenje izključen. Ministrski predsednik je izjavil, da se privoli dobava 85.000 ton premoga po 150 frankov Švici tudi še zanprej, seveda s pridržkom, da francoska dobava premoga ni v nikakršni zvezi z nemškimi dobavami. Dalje je izjavil ministrski predsednik, da je Francija za tisti slučaj, če bi hotela Švica, drugačno rešitev pogodbe, pripravljena, dobaviti Švici tisto množino premoga, ki bi bila potrebna za obrate onih tovarn, ki proizvajajo za ententne države. Švicarski poslanik se je za te izjave ministrskega predsednika, ki so nov dokaz dobrohotnega mišljenja francoske vlade za Švico, najtopleje zahvalil. V svoji seji z dne 22. t. m. je pooblastil zvezni svet svoje organe, da podpišejo osnovo švicarsko-nemške gospodarske pogodbe. Ta pogodba bo brez pripombe, ki bi se nanašala na dobavo premoga iz Nemčiji sovražnih dežel.

Finska republika.

Stockholm, 22. maja. Finski deželni zbor je v svoji današnji seji izvolil predsednika senata, Svinhufvuda, za državnega upravitelja. Izročena mu je oblast,

ki po določilih iz leta 1762 pripada vladarju. Izvolitev je osebna in začasna.

Ententa zavrača bukreški mir.

Pariz, 22. maja. Agence Havas poroča iz Jaša: Poslaniki aliranih držav so izročili romunski vladi protest proti onim členom bukreške mirovne pogodbe, ki so v protislovju z mednarodnim dogovorom o plovbi po Donavi. Izjavljajo, da se to vprašanje zamore rešiti le na splošni mirovni konferenci.

Hud potres v Čilu.

London, 22. maja. »Times« poročajo: Pri La Serena v Čilu je bil 20. t. m. hud potres. Mnogo važnih poslopij je bilo razrušenih. Človeške žrtve so baje zelo številne.

Pariz, 22. maja. Agence Havas javlja: Vsled potresa v La Serena povzročene škode so znatne. V središču mesta je izbruhnol ogenj, ki se je hitro razširil. Iz province ni nobenih poročil.

Masařyk.

Malmö, 22. maja. Profesor Masařyk, ki se, kakor znano, nahaja sedaj v Zedinjenih državah, se napoti preko Anglije in Francije v Italijo, da nadaljuje tam svojo propagando.

Aretacije na Irskem.

Rotterdam, 22. maja. Holandskim listom se poroča iz Londona, da se aretacije na Irskem v velikem obsegu nadaljujejo. Do včerajšnjega dneva je bilo glasom poročila »Morning Post« aretovanih 785 oseb zaradi veleizdaje.

Razno.

Obletnica obsodbe sodruga Fritz Adlerja. Dne 19. maja je minulo leto, kar je bil obsojen sodrug Friderik Adler pred dunajskim izjemnim sodiščem na smrt. Dne 18. in 19. maja 1917 se je vršila svetovnoznana obravnava. Govor Fritz Adlerja je zgodovinske važnosti. — Še obdaja našega Fritz temno zidovje, a ni več daleč dan, ko stopi zopet med nas. K tej žalostni obletnici je neapisal glavni urednik »Arbeiter Zeitung« sodrug Fritz Auterlitz prekrasen članek, kjer piše o Adlerjevi knjigi »Die Erneuerung der Internationale« in slavi Fritz ko enega izmed največjih ljudskih bojevnikov. Ta življenje bi dal kmalu za svoje prepričanje in da bi osvobodil narode avstrijske . . .

Tristoletnica. Danes, dne 23. maja 1918 je obletnica začetka tridesetletne vojske. Dne 23. maja 1618 so vrgli namreč češki protestantje pod vodstvom grofov Matije Thurna, Schlicka, Rupe in drugih, iz okna praškega magistrata svetnika Martinica in Slavato ter tajnik Fbricija, kar je bilo povod tridesetletni vojski. Leta 1619 je nastopil vlado cesar Ferdinand II., katerega so Čehi odstavili ter si izvolili za kralja palatinskega izbornika Friderika V. Tudi Šleska, Moravska in Lužice so odstavile Ferdinanda II. Proti vsem tem so pa zbrali cesar in njegovi zavezniki vojsko. Tudi Čehi so oborožili svojo armado. Dne 8. novembra 1620 se je vnela bitka . . . V tej, le pol ure trajajoči bitki so bili Čehi popolnoma premagani. Izgubili so vse pravice, katere so sploh kdaj dosegli in katerih tako ni bilo veliko. — Povod temu vrženju iz oken (takozv. defenestracija) je pa ta, da so zidali protestanti v Hrobu in Brunovu dve cerkvi. Dovoljenje so dobili v takozv. »majestatu«, to je pismu, ki so ga dobili Čehi leta 1609. od cesarja Rudolfa in katero so katoličani po svoje in protestanti zopet po svoje razlagali. Pismo daje katoličanom in protestantom enake pravice. Prvo cerkev je dal praški škof podreti, drugo pa brunovski opat zapreti. Čehi so se pritožili na praški magistrat, ki pa jim je pritožbo zavrnil. Prtožili so se dalje na cesarja Rudolfa II., kateri je napravil s prošnjo isto. Čehi so zvrčali sedaj vso krivdo na praški magistrat, češ, ta je nagovoril Rudolfa II., da naj pritožbo odkloni. In maščevali so se . . . — Tega leta in posebno pa l. 1620. se spominjajo Čehi z žalostjo in grozo . . . A vedo, da bodo dobili še vse nazaj in tudi več. Saj se bore za svoje pravice že 500 let. In kar so v letih 1415—1618 dosegli, so l. 1620. izgubili.

* **Velike ženske demonstracije v Mor.-Ostravi.** »Ostravský Damik« piše: V petek so se vršile tu velike demonstracije. Žene iz Polke Ostrave so hotele iti v velikem sprevodu v Mor.-Ostravo, da bi tam upraviteljem gospodarskega urada opisale svojo bedo. V občini ni kruha, ni krompirja, ni maščobe, ni mesa, sploh vse je prazno. Ljudje imajo polne pesti raznih nakaznic, katerih se pa ne bodo nadjeli. Vojaštvo je zasedlo most ter ni pustilo nikogar v Mor.-Ostravo. Položaj je bil zelo kritičen, ker je to postopanje vojaštva žene zelo razjarilo. Po dolgem pregovarjanju so vendar pustili žene čez most v Mor.-Ostravo. Žene so se zelo pritoževale čez to strašno bedo. Odgovor div. svet. Rotha ni mogel nikogar zadovoljiti. Rekel je, da ni bila še nikoli situacija tako resna, kot je sedaj. Za revir rabi 78 vagonov moke na teden, a dobil jih je 20. Kar dobi-

mo iz Ukrajine, bodo dali najprej vojaštvu. — Žene, katerih število se je podvojilo, so burno protestirale proti vojski in vsem oderuhom ter so se nato na prigovarjanje drž. posl. sohr. dr. Witta mirno razšle.

* **Iz česa pečejo danes kruh.** Kakor poročajo dunajski listi, so preiskali na pritožbo konsumentov kemično kruh, ki ga pošilja dunajska aprovizacija pekovskiim velepodjetjem ter našli, da sestoji iz: pokvarjene moke, gnilega in zmuzlega krompirja, repe, drv, krede in papirnatih mase izmočenega, stisnjenega papirja. Pa še tega kruha ni dosti!

* **Kaj bomo kadili?** »Kvas« poroča, da je avstrijska tobačna režija kupila petnajst tisoč metrskih stolonov starega hmelja.

* **Kaj moremo pričakovati iz Ukrajine.** Vojni poročevalec »Zeit-a«, ki živi v Odesi, poroča o tamkajšnjem življenju. Razen drugih zanimivosti pravi tudi, da je plačal v trgovini z jestvinami za žemljico — 50 kopejk, t. j. več kot dve naši kroni...

* **Kaj stane danes 70.000 kron.** V minulem tednu so udrli dosedaj še neznani zločinci v konfekcijsko trgovino Jenő Rottmanna na Dunaju ter so odnesli ta-le bogati plen: 66 kosov različno barvanega sukna, 8 kostimov, 2 svilena kostima, 12 paletot, 10 plaščev, pet svilenih oblek, 5 drugih oblek, 56 svilenih bluz, 16 bluz iz čipk, 45 navadnih bluz, 4 zavoje rut, veliko kostimov iz platna, 328 metrov svile, še mnogo drugega sukna in platna, potem še bluze, kostime, svilene robce, zavoje svile itd. Skupna vrednost vsega plena znaša 70.000 kron.

* **Vzreki samomorov.** Čudni so časih vzrok obupa ljudi. Tako so pripeljali na pražko kliniko 28letno ženo s Kralovega Dvora, čisto zdravo ženo, ki je imela v želodcu tucat šivanik in buck. Požrla jih je v samomorilnem namenu. Na kliniki je povedala, da je snedla bucke v obupu, do katerega jo je privedel mož, ko ji je odklonil prošnjo, da ji kupi novo obleko...

* **Gramofoni v vojni službi!** V združenih državah Severnoameriških je sedaj uslužbenih 1400 javnih govornikov, ki potujejo na državne stroške po državi sem ter tja ter govore povsodi za vojsko. Sedaj pa predlaga gotovi advokat iz St. Louisa, da naj napravijo gramofone, katere naj bi poslali tudi v najmanjše vasi, da bi tam poročali razna naznanila Wilsona in drugih vojni hujšakačev. Ti Amerikanci so pa res iznajdljivi!

* **Novi petrolejski vreči.** Nizozemsko-indijska časopisna agentura poroča, da so odkrili v Novi Gvineji izredno bogate petrolejske vreče.

* **Brezmesni dnevi v Angliji odpravljani.** Iz Londona se brzojavno poroča: Kontrolor za ljudsko prehrano je odredil, da se brezmesni dnevi v gostilnah in javnih prehranjevalnih obratih odpravijo.

* **Mlad prešiček za rejo prodan za 10⁰⁰.** Na sobotnem živinskem trgu v Plznu je bil prodan prešiček, ki je tehtal 15 kg, za 1020 K, torej kg žive vage za 68 kron. In kozlički so se prodajali najceneje za 80 kron. Strašno! Neverjetno! Kam smo zašli!!

* **Bedne razmere španskega tiska.** Amsterdamski listi poročajo iz Madrida, da je predlagala španska vlada nov zakonski predlog, da dobijo v slabem položaju se nahajajoči časopisi posojila.

* **Arabski pregovor.** Kdor ničesar ne ve, in ne ve, da ničesar ne ve, je tepec. Pojdi mu s poti! — Kdor ničesar ne ve, in ve, da ničesar ne ve, je ponižen. Po- uči ga! — Kdor nekaj ve, in ne ve, da nekaj ve, spi. Zbudi ga! — Kdor nekaj ve, in ve, da nekaj ve, je modrijan. Pojdi za njim!

Aprovizacija.

Inozemsko meso. Mestna aprovizacija bo prodajala inozemsko meso v soboto, dne 25. t. m. dopoldne v cerkvi sv. Jožefa od 7. do 9. ure. Prvovrstno meso stane 20 kron, drugovrstno 14 kron.

Meso za gostilničarje in zavode. Gostilničarji in zavodi prejmejo meso v petek, dne 24. t. m. dopoldne od 9. do 11. ure v cerkvi sv. Jožefa.

Čevlji za posle. Mestna aprovizacija bo oddajala poslom, ki so se prijavili, čevlje z lesenimi podplati v petek, dne 24. t. m. popoldne od 2. do 4. ure na Poljanski cesti št. 13/1.

Meso na zelene izkaznice B, št. 1 do 1200 prejmejo stranke po znižani ceni v petek, dne 24. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: od 2. do pol 3. štev. 1 do 150, od pol 3. do 3. štev. 151 do 300, od 3. do pol 4. štev. 301 do 450, od pol 4. do 4. štev. 451 do 600, od 4. do pol 5. štev. 601 do 750, od pol 5. do 5. štev. 751 do 900, od 5. do pol 6. štev. 901 do 1050, od pol 6. do 6. štev. 1051 do 1200.

Prodaja vojnih in praških klobas po znižani ceni. Mestna aprovizacija bo prodajala klobase v voj. prodajalni v Gosposki ulici strankam z zeleno izkaznico B po sledečem redu: v petek, dne 24. maja dopoldne štev. 1601—1800; popoldne št. 1801—2000; v soboto, dne 25. maja dopoldne št. 2001—2200 in popoldne št. 2201 do konca. Tega reda se je točno držati. Vsaka oseba dobi četrt kilograma; kilogram vojnih klobas stane 2 K; kilogram praških klobas stane 4 K.

Mast za železničarje južne železnice, ki imajo izkaznice ubožne akcije, Železničarji južne železnice, ki imajo izkaznice ubožne akcije in ki pri zadnji razdelitvi niso dobili zabele, prejmejo mast pri Mühleisnu na Dunajski cesti v petek, dne 24. maja in v soboto, dne 25. maja. Vsaka stranka dobi za vsako osebo četrt kilograma čiste masti. Določen je ta - le red in te cene: Stranke z zelenimi izkaznicami A dobe mast v petek, dne 24. maja od 8. do 9. dopoldne po 5 kron kilogram. Stranke z zelenimi izkaznicami B prejmejo mast v petek, dne 24. maja od 9. do 11. dopoldne po 10 kron kilogram. Stranke z rumenimi izkaznicami C istega dne popoldne od 2. do 5. po 10 kron kilogram. Stranke z rumenimi izkaznicami D in izkaznicami uradniških skupin pridejo na vrsto v soboto, dne 25. maja dopoldne od 8. do 11. ure in bodo plačale kilogram po 16 kron. S seboj je treba prinesiti knjižico, ki jo imajo za nakup živil na kolodvoru (Lebensmittelbezugskarte), brez katere ne bo prejel nihče masti.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Josip Petejan.

Tisk „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani.

Učiteljska tiskarna

Ljubljana Franciščanska ul. 6,

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tiskovine za šole, župan-
stva in urade. Najmoder-
nejše plakate in vabila za
... shode in veselice. ...

Letne zaključke

Najmodernejša uredba za
tiskanje listov, knjig, bro-
... šur, muzikali itd. ...

Stereotiplja. Litografija.

Okrajna bolniška blagajna

v Ljubljani.

Pisarna: Turjaški trg 4/I. — Uradne ure od 8. zjutraj do 2. popoldne. — Ob nedeljah in praznikih blagajna ne uraduje.

Zdravniki gg.:

Dr. Košenina Peter, splošno zdravljenje, ordinira v blagajni od pol 11. do pol 1. opoldne.

Dr. Kraigher Alojzij, splošno zdravljenje, ordinira od 1. do 3. popoldne, Poljanska cesta 18.

Dr. Minář Fran, kirurško in splošno zdravljenje, ordinira od pol 1. do pol 3. popoldne v blagajni.

Dr. Zajec Ivan, splošno zdravljenje, ordinira od pol 10. do pol 11. dopoldne v blagajni, od 2. do 3. popoldne v Franciščanski ulici 2.

Člani, ki potrebujejo zdravniško pomoč, in njih svojci vkolikor so opravičeni do zdravniške pomoči, se morajo v vsakem primeru zgledati v pisarni bolniške blagajne, da dobe nakaznico za zdravnika; brez nakaznice ordinirajo zdravniki le v nujnih primerih. Bolniški list, ki ga izpolni zdravnik, mora bolnik takoj oddati v blagajniški pisarni. Ob nedeljah in praznikih ordinirajo zdravniki le v nujnih primerih. Zdravila se dobivajo v vseh ljubljanskih lekarnah. Bolniščina se izplačuje ob sobotah od 8. do 1. ure popoldne, če je ta dan praznik, dan prej. Bolnike, ki se zaradi bolezni ne morajo zgledati sami, mora priglasiti kdo drugi. Potrebna specialna zdravljenja dovoljuje blagajna po nasvetu zdravnikov.

Načelstvo.

Št. 7178.

Razglas.

V zmislu § 53. občinskega reda za deželno steno mesto Ljubljana naznanja mestni magistrat, da so računski sklepi mestne občine za čas od 1. julija 1916 do 30. junija 1917, in sicer:

1. mestnega zaklada,
2. ubožnega zaklada,
3. zaklada meščanske imovine,
4. ustanovnega zaklada,
5. amortizacijskega zaklada mestnega toterjskega posojila,
6. mestne pehotne vojašnice,
7. mestne klavnice,
8. mestnega vodovoda,
9. mestne elektrarne,
10. mestnega pogrebnega zavoda,
11. mestne zastavljalnice in
12. mestne priprege

dogotovljeni ter bodo 14 dni, t. j. od 23. maja do 5. junija 1918 v prostorih mestnega knjigovodstva javno občanom na vpogled, da more vsakdo navesti svoje opazke o njih.

O pravočasno vloženi ugovorih bo razsojal mestni občinski svet.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 21. maja 1918.

Nadomestilo mila

za pranje perila, izborna peneče in prekaša vse doslej v prometu se nahajajoče izdelke. 1 zavoj t. j. 5 kg K 12, 1 zavoj z 10 kg 23. Preprodajalci dobe popust pri naročbi cellega zaboja z 250 kosi. Belo mineralno milo za čiščenje rok in linčjskega perila, 1 zavoj 32 kosov K 14. Nadomestek za toaletno milo v raznih barvah, lepo dišeč, 1 zavoj 32 kosov K 18. Toaletno milo s finim vonjem, roza barve, 1 zavoj 24 velikih kosov K 18. Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoj vsake vrste. Izvozno podjetje M. Jünker v Zagrebu 40, Petrinska ul. 3/III, tel. 23-27.

Srbenje
Garje
Lišaj
Hraste

Najzanesljivejšo sredstvo proti temu je
PARATOL

domače mazilo,

Ne maže, je brez duha, torej tudi čez dan u-
porabno. Velik lonček K 6⁰⁰. PARATOL - PRAŠEK va-
ruje občutljivo kožo. Škatlja stane K 2⁵⁰.

Oboje se dobi proti predplačilu ali povzetju pri
Paratol delavnice lekarnarja M. Kleina.
BUDAPEŠTA VII—11., ROZSA UTCA 21.